

Korruptsiooniuring Eestis 2010

Tehniline aruanne

Jaanuar – veebruar 2010

Sisukord

Sisukord.....	2
Sissejuhatus	3
1. Metoodika kirjeldus	4
1.1 Elanikkond	4
1.1.1 Üldkogum ja valim.....	4
1.1.2 Metoodika.....	4
1.1.3 Küsitlus.....	5
1.1.4 Usalduspiirid.....	5
1.2 Ettevõtjad	6
1.2.1 Üldkogum ja valim.....	6
1.2.2 Metoodika.....	9
1.2.3 Küsitlus.....	9
1.3 Avalik sektor.....	10
1.3.1 Valim	10
1.3.2 Metoodika.....	11
1.3.3 Küsitlus.....	11
1.3.4 Andmetöötlus	12
2. Projekti tööühm	15
Lisad	16
Lisa 1 Elanikkonna küsimustik	16
Lisa 2. Ametnike küsimustik	22
Lisa 3. Ettevõtete küsimustik.....	29
Lisa 4. Nimekiri avaliku sektori valimisse kaasatud asutustest ja institutsioonidest	36
Lisa 5. Juhuvalliku teel leitud linna- ja vallavolikogud	40
Lisa 6. Linna- ja vallavalitsused.....	42

Sissejuhatus

AS Emor viis jaanuaris ja veebruaris 2010 läbi korrupsiooniuringu kolmes sihtrühmas:

- Elanikkonna hulgas 03.-10.02.2010
- Ettevõtjate hulgas 25.01-08.02.2010
- Avalikus sektoris 26.01-09.02.2010

Käesolevas ülevaates on esitatud metoodika, valimite ja küsitlustöö kirjeldused ning uuringu küsimustikud.

Uuringu tellija on Justiitsministeerium. Uuringu tulemuste omandiõigus kuulub uuringu tellijale

1. Metoodika kirjeldus

1.1 Elanikkond

1.1.1 Üldkogum ja valim

Uuringu üldkogumi moodustasid Eesti Vabariigi alalised **elanikud vanuses 15–74 aastat** (Statistikaameti andmetel seisuga 01.01.2009. a kokku 1 038 848 inimest).

Järgnevalt on esitatud üldkogumi kirjeldus, tegelik valim ja valimi jaotus pärast kaalumist.

Tabel 1. Elanikkonna küsitluse üldkogumi, valimi ja kaalumise kirjeldus

Liigituse nimi	Lõigete sisu	Üldkogum (ESA01.01.2009)		Mudel VP arv	Tegelik valim		Kaal	Kaalutud jaotus	
		Abs. arv	%		Arv	%		Arv	%
KOKKU		1 038 848	100,00%	94	502	100,00%		502	100,00%
PIIRKOND	Tallinn	311 828	30%	38	150	30%	1,0067	151	30%
	Põhja-Eesti	154 807	15%	10	80	16%	0,9375	75	15%
	Lääne-Eesti	124 457	12%	9	56	11%	1,0714	60	12%
	Tartu piirkond	142 249	14%	13	68	14%	1,0147	69	14%
	Lõuna-Eesti	120 701	12%	7	56	11%	1,0357	58	12%
	Virumaa	184 806	18%	17	92	18%	0,9674	89	18%
ASULATÜÜP	Pealinn	311 828	30%		150	30%	1,0067	151	30%
	Suur linn	200 132	19%		96	19%	1,0104	97	19%
	Muu linn	212 997	21%		103	21%	1,0000	103	21%
	Alevik/küla	313 891	30%		153	30%	0,9935	152	30%
SUGU	Mehed	486 340	47%		217	43%	1,0829	235	47%
	Naised	552 508	53%		285	57%	0,9368	267	53%
VANUS	15-24	196 272	19%		88	18%	1,0795	95	19%
	25-34	192 490	19%		68	14%	1,3676	93	19%
	35-49	274 860	26%		131	26%	1,0153	133	26%
	50-64	246 847	24%		136	27%	0,8750	119	24%
	65-74	128 379	12%		79	16%	0,7848	62	12%
RAHVUS	Eestlased	704 385	68%		354	71%	0,9605	340	68%
	Muu rahvus	334 463	32%		148	29%	1,0946	162	32%

1.1.2 Metoodika

Uuringu viime läbi kaks korda kuus korraldatava CAPI-bussi küsitluse käigus. Intervjuud toimuvad vastajate kodudes arvutil juhitavate personaalintervjuude meetodil (CAPI – *Computer Assisted Personal Interviewing*). CAPI intervjuu puhul on ankeedi küsimused sülearvuti ekraanil ja vastused sisestatakse kohe arvutisse.

CAPI-buss on mitme-kliendi-uuring, mille küsimustik koosneb erinevate klientide küsimusplokkidest. Registreeriti järgmised taustaandmed: vastaja sugu, rahvus, vanus, elukoht (piirkond, asulatuüp), sotsiaalne staatus, haridus, tulutase ja leibkonna suurus. Valim moodustus "isekaaluvana", st kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, kus kõik vastajad esindavad võrdset arvu üldkogumi inimesi. Küsitletavate leidmiseks valimipunktis kasutati lähteadressi meetodit ja nn noorte meeste–noorte naiste reeglit. Lähteadressi meetod on reeglite kogum lähteadressist edasilikumise marsruudi, majade, korterite, leibkondade

valikuks. Noorte meeste–noorte naiste reegel tähendab, et küsitleme 15–74-aastastest kodus olevatest meestest kõige nooremat. Kui selles vanuses mehi antud aadressil ei ela või ei ole hetkel kodus, küsitleme kõige nooremat kodus olevatest 15–74-aastastest naistest.

Küsitlustöö käigus kujunenud valimi sotsiaaldemograafilist struktuuri soo, vanuse, rahvuse ja elukoha lõikes võrreldi vastavate statistiliste näitajatega üldkogumi kohta ning kaaluti sellele vastavaks.

Kokku viidi läbi 502 intervjuud.

1.1.3 Küsitlus

Kokku külastati 1244 aadressi, kusjuures:

- 502 juhul viidi intervjuu läbi;
- 93 juhul keelduti intervjuust kohe (ei olnud võimalik täpsustada, kas on tegemist sihtrühma esindajaga või mitte);
- 214 juhul keeldus sihtrühma kuuluv isik vastamisest;
- 130 juhul ei olnud valitud aadressil sihtrühma esindajat;
- 300 juhul ei saadud kontakti (kinnine uks)
- 5 juhul ei olnud sihtrühma esindaja küsitlusperioodil kättesaadav

Küsitlustöö viisid läbi 57 erikoolituse läbinud TNS Emori küsitajat.

Sihtrühma esindajaga läbi viidud intervjuu keskmine pikkus oli 13 minutit.

11. veebruaril saadeti küsitlustöö järelkontrolliks 130 e-kirja, millele laekus 15. jaanuariks 60 vastust. Samuti on vastajatega võetud ühendust telefoni (15. jaanuari seisuga oli tehtud 25 kõnet) ning posti teel (kokku saadeti posti teel 20 kirja), st tagasiside määr on 17%. Vastajate tagasiside põhjal saab öelda, et respondendid olid valitud kasutades ettenähtud valikureeglit ning intervjuud olid läbi viidud ettenähtud nõuete kohaselt. Hinnangud küsitlusele ning küsitajate tööle olid positiivsed.

1.1.4 Usalduspiirid

Andmetabelite uurimisel ja tulemustest järelduste tegemisel tuleb arvestada valimi veaga. Oleme andnud vea piirid 95% tõenäosusega, arvestades kogu valimi ja sagedamini esinevate alarühmade arvulist suurust (vt Tabel 2).

Tabel 2. Statistilise vea piirid

Vastuse osakaal/ Valimi suurus	50%	45% 55%	40% 60%	35% 65%	30% 70%	25% 75%	20% 80%	15% 85%	10% 90%	5% 95%
10	31,0%	30,8%	30,4%	29,6%	28,4%	26,8%	24,8%	22,1%	18,6%	13,5%
30	17,9%	17,8%	17,5%	17,1%	16,4%	15,5%	14,3%	12,8%	10,7%	7,8%
50	13,9%	13,8%	13,6%	13,2%	12,7%	12,0%	11,1%	9,9%	8,3%	6,0%
75	11,3%	11,3%	11,1%	10,8%	10,4%	9,8%	9,1%	8,1%	6,8%	4,9%
100	9,8%	9,8%	9,6%	9,3%	9,0%	8,5%	7,8%	7,0%	5,9%	4,3%
150	8,0%	8,0%	7,8%	7,6%	7,3%	6,9%	6,4%	5,7%	4,8%	3,5%
200	6,9%	6,9%	6,8%	6,6%	6,4%	6,0%	5,5%	4,9%	4,2%	3,0%
300	5,7%	5,6%	5,5%	5,4%	5,2%	4,9%	4,5%	4,0%	3,4%	2,5%
400	4,9%	4,9%	4,8%	4,7%	4,5%	4,2%	3,9%	3,5%	2,9%	2,1%
500	4,4%	4,4%	4,3%	4,2%	4,0%	3,8%	3,5%	3,1%	2,6%	1,9%
600	4,0%	4,0%	3,9%	3,8%	3,7%	3,5%	3,2%	2,9%	2,4%	1,7%
700	3,7%	3,7%	3,6%	3,5%	3,4%	3,2%	3,0%	2,6%	2,2%	1,6%
800	3,5%	3,4%	3,4%	3,3%	3,2%	3,0%	2,8%	2,5%	2,1%	1,5%
900	3,3%	3,2%	3,2%	3,1%	3,0%	2,8%	2,6%	2,3%	2,0%	1,4%
1 000	3,1%	3,1%	3,0%	3,0%	2,8%	2,7%	2,5%	2,2%	1,9%	1,4%

1.2 Ettevõtjad

1.2.1 Üldkogum ja valim

Ettevõtjate uuringu valimi baasiks oli Ettevõtete Äriregister, mis sisaldab andmeid ettevõtete kohta 2008. aasta seisuga. Valimi tegemise aluseks võeti olemasolevad andmed 36 671 ettevõtte kohta.

Uuringu sihtrühmaks olid ettevõtete tippjuhid (direktorid, tegevjuhid, juhatajad, omanikud). Teoreetiline valim moodustati proportsionaalselt ettevõtete tegevusalade lõikes, kuid mitteproportsionaalselt ettevõtete suurusrühmade (1-19, 20-49, 50+ töötajat) lõikes (vt Tabel 3), mis võimaldasid saada uuringu tulemuste võrdlemiseks nendes alamrühmades piisavalt suured grupid. Erinevalt varasematest uuringutest, on seekord uuringu sihtrühmaks 1 ja enama suurusega ettevõtted, eesmärgiga mitte kaasata uuringusse mitte-aktiivseid (ehk 0 töötajaga) ettevõtteid.

Tabel 3. Ettevõtete jaotus suuruse, tegevusala ja regiooni lõikes 1 ja enama töötajate arvuga ettevõtete puhul (2008) ning vastavad teoreetilised osakaalud valimist

		Suurusgrupp (töötajate arv)					Kokku	Teoreetiline osakaal valimis (%)
		1-9	10-19	20-49	50-99	100+		
Majandussektor	A	1 036	140	126	25	11	1 338	4%
	B-F	7 400	1 205	976	353	270	10 204	28%
	G-I	10 432	1 242	729	230	158	12 791	35%
	J-N	8 499	586	365	119	96	9 665	26%
	O-S	2 321	196	99	31	26	2 673	7%
Piirkond	Tallinn	13 810	1 513	1 005	354	274	16 956	46%
	Põhja-Lääne	7 248	811	574	177	130	8 940	24%
	Tartu-Lõuna	5 687	673	455	138	96	7 049	19%
	Viru	2 943	372	261	89	61	3 726	10%
Kõik kokku:		29 688	3 369	2 295	758	561	36 671	100%

Eesti Majandustegevuse EMTAK 2008 klassifikaatorite selgitused on esitatud järgnevalt:

- A - põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük;
- B – mäetööstus;
- C - töötlev tööstus;
- D – energeetika;
- E - veeraustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus;
- F – ehitus;
- G - hulgi- ja jaekaubandus, remont;
- I - majutus ja toitlustus;
- H - veondus ja laondus;
- J - info ja side;
- K - finants- ja kindlustustegevus;
- L – kinnisvara;
- M - kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus;
- N - haldus- ja abitegevused;
- O - avalik haldus ja riigikaitse;
- P – haridus;
- Q - tervishoid ja sotsiaalhoolekanne;
- R - kunst, meelelahutus ja vaba aeg;
- S - muud teenindavad tegevused;

Kuna mõningatel juhtudel ei ole äriregistris töötajate arvu märgitud (vt Tabel 4), siis on nende ettevõtete puhul eeldatud, et jaotus tegevusala, töötajate arvu ja piirkonna lõikes kattub tabelis 2 esitatud üldise jaotusega. Seega on uuringu tulemusi võimalik laiendada proportsionaalselt kõigile **42 905 ettevõttele** (teadmata töötajate arvu ettevõtete hulgast on välja jäetud eeldatav 0-töötajaga ettevõtete osakaal, so 33%).

Tabel 4. Ettevõtete teoreetiline jaotus suuruse, tegevusala ja regiooni lõikes teadmata ja 0-töötajaga ettevõtete puhul (2008)

		Töötajate arv		Kokku
		teadmata	0 töötajaga	
Majandussektor	A	441	884	2 663
	B-F	1 822	3 604	15 630
	G-I	2 539	5 443	20 773
	J-N	3 829	11 523	25 017
	O-S	703	1 423	4 799
Piirkond	Tallinn	4 851	12 935	34 742
	Põhja-Lääne	2 208	5 115	16 263
	Tartu-Lõuna	1 852	3 552	12 453
	Viru	423	1 275	5 424
Kõik kokku:		9 334	22 877	68 882

Tabelis 5 on esitatud tegeliku kaalumata ja kaalutud valimi võrdlus.

Uuringu tulemused on esinduslikuks kaalutud ka geograafiliste piirkondade lõikes:

- (1) Tallinn;
- (2) Põhja- ja Lääne-Eesti (Harju-, Järva-, Rapla-, Lääne-, Hiiu-, Saare- ja Pärnumaa);
- (3) Tartu piirkond ja Lõuna-Eesti (Tartu-, Jõgeva-, Viljandi-, Võru-, Valga- ja Põlvamaa);
- (4) Virumaa (Ida- ja Lääne-Virumaa).

Tabel 5. Tegelikult kaalumata ja kaalutud valimi võrdlus ettevõtte suuruse järgi

Kaalumata valim		1 kuni 19 töötajat (n)	20 kuni 49 töötajat (n)	50 või enam töötajat (n)	Kokku (n)	Kokku (%)
Majandus sektor	A	7	17	6	30	6%
	BCDEF	59	88	52	199	40%
	GHI	66	56	23	145	29%
	JKL MN	53	30	14	97	19%
	OPQRS	15	9	6	30	6%
Kokku		200	200	101	501	100%

Kaalutud valim		1 kuni 19 töötajat (n)	20 kuni 49 töötajat (n)	50 või enam töötajat (n)	Kokku (n)	Kokku (%)
Majandus sektor	A	16	2	0	18	4%
	BCDEF	118	13	8	139	28%
	GHI	159	10	5	175	35%
	JKL MN	124	5	3	132	26%
	OPQRS	34	1	1	37	7%
Kokku		452	31	18	501	100%

1.2.2 Metoodika

Küsitlus viidi läbi arvutil juhitud telefonintervjuude e. CATI (*Computer Assisted Telephone Interviewing*) meetodil Emori 40 küsitluskohaga telefoniküsitluskeskuses vastava koolituse läbinud Emori telefoniküsitajate poolt.

Arvutil juhitud telefonintervjuude puhul on küsimused arvutiekraanil ja vastused sisestati kohe arvutisse, mis aitas vältida paberankeetide sisestamisel tekkida võivaid vigu. Ankeeti oli sisse programmeeritud suunamised ja vastuste loogiline kontroll, mis samuti hoiavad ära küsitlustöö käigus tekkida võivaid eksimusi.

Kokku viidi läbi 501 intervjuud.

1.2.3 Küsitlus

Valimibaasi 1787 telefoninumbri seast kasutati ära 1717 telefoninumbrit, kusjuures:

- 501 juhul viidi intervjuu läbi;
- 237 juhul keelduti intervjuust kohe (ei olnud võimalik täpsustada, kas on tegemist sihtrühma esindajaga või mitte);
- 67 juhul keeldus sihtrühma kuuluv isik vastamisest;
- 79 juhul ei olnud valitud numbril sihtrühma esindajat;

- 121 juhul ei toimunud intervjuud, kuna kvoot oli täis;
- 477 juhul ei saadud kontakti (number ei vastanud/polnud kasutusel, oli kinni, automaatvastaja);
- 29 juhul ei kuulunud number ettevõttele.
- 199 juhul ei olnud sihtrühma esindaja küsitlusperioodil kättesaadav
- 7 juhul katkestati intervjuu.

Küsitlustöö viisid superviisori juhtimisel läbi 13 erikoolituse läbinud TNS Emori küsitlejat.

Sihtrühma esindajaga läbi viidud intervjuu keskmine pikkus oli 19 minutit.

8-9. veebruaril 2010 viidi telefoni teel läbi küsitluse järelkontroll, mille käigus pöörduiti tagasi 20 tippjuhi poole, et kontrollida küsitluse toimumist, respondendi valiku õigust ning saada hinnang küsitleja tööle. Kontroll hõlmas erinevate intervjuerijate tööd. Järelkontrolli tulemuste põhjal saab öelda, et küsitlus oli läbi viidud korrektselt, respondendid valitud etteantud reeglit järgides ning küsitlus jättis respondentidele üldiselt meeldiva mulje. Mõned vastajad hindasid küsitlejate tööd väga kõrgelt, kuid mitme (nelja) vastaja arvates oli intervjuu telefoni teel läbiviimiseks liiga pikk.

1.3 Avalik sektor

1.3.1 Üldkogum ja valim

Avaliku sektori valim moodustati mitte-proportsionaalse valiku põhimõttel jaotades kogu avaliku sektori 5 alamrühma:

Grupp 1:	Ministeeriumid, maavalitsused, põhiseaduslikud institutsioonid v.a. kohtud, avalik-õiguslikud juriidilised isikud (v.a. ülikoolid, teatrid, muuseumid, uurimisasutused; peamaja tasandil)
Grupp 2:	Riigiametid, inspeksioonid, valitsusasutused, ministeeriumite haldusala asutused
Grupp 3:	Õiguskaitseasutused (politsei- ja piirivalveamet, prokuratuur, Maksu- ja Tolliamet, kohtud, kriminaalhooldusosakonnad)
Grupp 4:	Poliitiline ametkond: Riigikogu, linnavolikogud, vallavolikogud
Grupp 5:	Kohalikud omavalitsused: linna- ja vallavalitsused (Tallinna ja suurte linnade puhul ka linnavalitsuse ametid, Tallinnas ka linnaosavalitsused)

Uuringus osalenud asutuste nimekiri on esitatud lisades 4, 5 ja 6.

Valim moodustati mitte-proportsionaalse valiku põhimõttel, eesmärgiga tagada piisavalt suured alamrühmad, mis võimaldaksid tulemusi vastavate rühmade lõikes analüüsida. Valimi moodustamise aluseks on TNS Emori avaliku sektori töötajate kontaktide andmebaasi ja 2006. aasta Korruptsiooni-uuringu ametiasutuste nimekirja kaasajastamine. Kontaktide andmebaas on moodustatud avalikult internetist ja Avalike Teenistujate andmebaasist

(<http://atr.rk.ee/atr>) kättesaadavate kontaktide põhjal võttes arvesse 2006. aasta uuringus kasutatud kriteeriume.

Lõplikust andmebaasist tehti juhuvalikuga väljavõtt, mis sisaldas ligi neli korda enam kontakte kui soovitatav läbiviidud intervjuude arv. Juhuvalliku tegemisel võeti arvesse ka iga alamrühma soovitatavat ligikaudset suurust (vt ka Tabel 6).

Arvestades, et Kaitsepolitsei ameti, Teabeameti, Kaitseministeeriumi, sh Kaitsejõudude Peastaabi, Eesti Panga ja Politsei- ja Piirivalveameti töötajate kontaktandmed ei ole avalikud, saatis tellija vastavate asutuste juhtidele pöördumise palvega uuringus osalemiseks. Pärast täiendavaid selgitusi nõustasid uuringus osalema Kaitseministeerium, Kaitsejõudude Peastaap, Eesti Pank ning Politsei- ja Piirivalveamet. Uuringus ei osalenud Teabeamet ja Kaitsepolitsei amet. Politsei- ja Piirivalveameti puhul saatis kutsed juhuslikult valitud töötajatele välja TNS Emor, teiste asutuste puhul vastava asutuse kontaktisik. See võimaldas tagada nende asutuste eripärast tingitud konfidentsiaalsuse.

Kontaktide andmebaas "puhastati" pärast selle kokkupanekut, püüdes ametinimetuste alusel jätta välja abipersonal. Välja jäeti sekretärid, autojuhid, koristajad jmt.

1.3.2 Metoodika

Uuring viidi läbi **veebipõhiselt** (CAWI – *Computer Assisted Web Interviewing*). Vastajaile saadeti e-maili teel link TNS Emori web-küsitluste serveris asuvale ankeedile ning paluti täita ankeet. Ankeedi täitmisel oli tagatud SSL turvaühendus, mis tagas vastuste konfidentsiaalsuse. Programm välistas ka korduva ankeedi täitmise sama vastaja poolt.

Ankeedid saadeti välja ligi neljakordse varuga.

Planeeritud valimi suuruseks oli 700 vastajat. Tulemusi on võimalik vaadata kahte moodi:

1. Vaadates küsitluse **kaalumata andmeid** on võimalik tulemusi kokkulepitud viie alamrühma (vt Lisa 4) lõikes võrrelda. Nende gruppide osakaalud ei vasta tegelikkusele.
2. **Kaalutud andmete** kasutamine võimaldab teha üldistusi tervele sihtrühmale (ehk laiendatud ametkonnale), ent silmas tuleb pidada seda, et tegu pole esindusliku uuringuga ranges mõttes: veebiuuringu eripäraks on see, et vastavad need, keda see mingis mõttes motiveerib (antud juhul näiteks võis see olla puhas südametunnistus või siis soov väljendada seda, mida ollakse kogetud, mida teatakse selle kohta, kuidas "asjad tegelikult käivad") või need, kes on kohusetundlikumad.

1.3.3 Küsitlus

Kokku saadeti välja 4888 e-maili, mis sisaldasid linki ankeedile. Nendest:

- 1000 juhul saadi tagasi täidetud ankeet, kuid 3 vastajat kõrvaldati lõplikust valimist. Kõrvaldatud vastajad esindasid nn tehnilisi töötajaid (sekretäre ja autojuhti);
- 12 juhul kontakt puudus (e-posti aadress ei töötanud);
- 160 juhul ankeedi täitmine katkestati;

- 12 juhul ei olnud tegemist sihtrühma esindajaga;
- 14 juhul ei olnud inimene küsitlusperioodil kättesaadav;
- 3690 juhul ankeedi täitmist ei alustatud

Meeldetuletuskiri saadeti 1277 uuringule vastamise kutse saanud inimesele.

Vastamismäär sihtrühmas oli seega 20% (vt ka Tabel 6), mis on oluliselt madalam võrreldes 2006. aasta uuringu vastamismääraga (vt Tabel 7). Tabelist 7 näeme, et vastamismäär on enim langenud kohaliku omavalitsuse sihtrühmas, kõige vähem aga õiguskaitsesutuste sihtrühmas. Siiski jääb 20%-line vastamismäär veebiküsitluste keskmisele vastamismäärata tasemele.

1.3.4 Andmetöötlus

Andmete töötlemisel kasutati kõigi sihtrühmade puhul statistikapaketti SPSS for Windows ver. 15.

Tabel 6. Avaliku sektori küsitluse üldkogumi ja valimi võrdlus

Sihtrühm	Teoreetiline arv	Teoreetiline osakaal	Valimi plaanitav jaotus	Küsitluse tulemus (n)	Küsitluse tulemus (%)	Kaalutud valim (n)	Kaalutud valim (%)
I Ministeeriumid, maavalitsused, põhiseaduslikud institutsioonid, avalik-õiguslikud asutused	4608	14%	100	159	16%	142	14%
II Riigiametid, inspeksioonid, valitsusasutused, ministeeriumite haldusala	8457	26%	180	267	27%	261	26%
III Politsei, prokuratuur, KAPO, kohtud ja kriminaalhooldusosakonnad, piirivalve, teabemet, maksuamet	10678	33%	200	239	24%	325	33%
IV Poliitiline ametkond: Riigikogu, linna- ja vallavolikogud	3212	10%	100	149	15%	100	10%
V Kohalik omavalitsus (linna ja vallavalitsus)	5472	17%	120	183	18%	169	17%
KOKKU	32 427	100%	700	997	100%	997	100%

Tabel 7. Avaliku sektori küsitluse vastamismäärade võrdlus (2006. ja 2010a. a.)

	Vastuste arv (n) 2006	Vastamismäär sihtrühmas (%) 2006	Vastuste arv (n) 2010	Vastamismäär sihtrühmas (%) 2010
I Ministeeriumid, maavalitsused, põhiseaduslikud institutsioonid, avalik-õiguslikud asutused	241	52%	159	23%
II Riigiametid, inspeksioonid, valitsusasutused, ministeeriumite haldusala	251	44%	267	24%
III Politsei- ja piirivalve, prokuratuur, KAPO, kohtud ja kriminaalhooldusosakonnad, teabemet, maksu-ja tolliamet	277	42%	239	23%
IV Poliitiline ametkond: Riigikogu, linna- ja vallavolikogud	226	46%	149	16%
V Kohalik omavalitsus (linna ja vallavalitsus)	326	57%	183	18%
KOKKU	1 321	48%	997	20%

2. Projekti tööühm

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik: Mari-Liis Sööt, Justiitsministeerium

Uuringu projektijuht:	Gerda Möller
Valimi koostaja:	Katre Seema
Ankeetide programmeerijad:	Mare Lepik, Kalev Mitt
Ankeetide tõlge vene keelde:	Olga Gorjajeva
Küsitlustöö koordineerijad:	Kaja Nebel, Olga Gorjajeva, Kaja Ruuben
Andmetöötlus:	Kalev Mitt, Aivar Felding

Kontaktandmed:

AS Emor
Telefon: 626 8529
Telefon (üld): 626 8500
Faks: 626 8501
E-mail: gerda.moller@emor.ee
E-mail (üld): emor@emor.ee
www.emor.ee
Aadress: Emor AS, Tammsaare Ärikeskus
A.H.Tammsaare tee 47
Tallinn, 11316

Lisad

Lisa 1 Elanikkonna küsimustik

Tere! Minu nimi on... ja ma olen uuringufirmast TNS Emor. Järgmiste küsimuste eesmärgiks on teada saada inimeste arvamust avalike teenuste ja nende osutamise kohta. Intervjuu on anonüümne ning Teie nime ei seostata ühegi vastusega. Tulemuste põhjal kirjutatakse vaid üldistav analüüs.

0. Programmi keel
Eesti	1
Vene	2
1. Kuidas Te hindate oma majanduslikku heaolu täna võrreldes viie aasta tagusega?
Palju parem	1
Mõnevõrra parem	2
Samasugune	3
Mõnevõrra halvem	4
Palju halvem	5
EOÖ/ keeldumine	6

Järgnevalt loen ma Teile ette rea probleemkohti. Palun öelge, kui tõsine on iga probleem Teile arvates tänases Eestis, kas:

Väga tõsine	1
Üsna tõsine	2
Mitte eriti tõsine	3
Ei ole üldse tõsine	4
EOÖ/ keeldumine	5

(ROTEERIDA PROBLEEME)

2.	Narkootikumid
3.	Kuritegevus
4.	Korruptsioon
5.	Tööpuudus
6.	Arstiabi vilets kättesaadavus
7.	Elamispiindade vähesus
8.	Keskkonna saastatus
9.	Avalike teenuste madal kvaliteet

Nüüd kirjeldan Teile olukordi, mis teinekord ette tulevad. Palun öelge, kui võrd Te igat olukorda aktsepteerite? Kui võrd Te aktsepteerite seda, et...? (SITUATSIOONE ROTEERIDA)

Täiesti aktsepteerin	1
Pigem aktsepteerin	2
Pigem ei aktsepteeri	3
Üldse ei aktsepteeri	4
EI OSKA ÖELDA	5

10.	Ettevõtja pakub eliitkooli direktorile reisi soojale maale, et viimane aitaks tema pojal oma kooli pääseda.
11.	Ametnik kasutab ametiautot isiklikuks otstarbeks.
12.	Ettevõtja helistab tuttavale ametnikule, et kiirendada ettevõtte dokumentide menetlemist, mis on vahepeal takerdunud.

13.	Haige pääseb operatsioonile eelisjärjekorras, kuna arst on tema venna kursusekaaslane.
14.	Ametnik lubab ettevõtjale vastutatu eest mõjutada kõrget ministriumiametnikku otsustama ettevõtjaga seotud projekti kasuks.

Palun öelge, kuivõrd Te nõustute järgmiste väidetega? (ROTEERIDA VÄITEID BLOKKIDE 15-18.1 & 19-22 SISESELT)

Täiesti nõustun	1
Pigem nõustun	2
Pigem ei nõustu	3
Üldse ei nõustu	4
EOÖ/ keeldumine	5

15.	Kui ametnik võtab peale teenuse osutamist tänutäheks vastu kingituse , siis see on korruptsioon.
16.	Kui ametnik võtab trahvi ärahoidmiseks või asjaajamise kiirendamiseks vms puhul vastu raha, kingituse või vastuteene , siis see on korruptsioon.
17.	Kui ettevõtja teeb erakonnale annetuse ning saab selle eest oma ettevõttele soodsa otsuse, siis see on korruptsioon.
18.	Kui hangetega tegelev ametnik tellib asutusele arvuteid firmast, mille osanik on tema poeg (või muu lähikondlane), siis see on korruptsioon.
19.	Kui ajakirjanik võtab ettevõtjalt vastu soodustuse, kingituse , vms tänutäheks tema ettevõttele soodsa või konkurendile ebasoodsa kajastuse esitamiseks meediaväljaandes , siis see on korruptsioon (välja arvatud juhul kui artikkel/ tekst sisaldab viidet, et tegu on reklaamtekstiga)
20.	Eesti ametnikud on inimestega suheldes viisakad ja abivalmid.
21.	Erasektori firmades on parem teenindus kui riigiasutustes.
22.	Eesti ametnikud on üldiselt asjatundlikud ja teevad oma tööd hästi .
23.	Ebaeetiliselt käituv avaliku sektori töötaja on kahjulikum kui ebaeetiliselt käituv erasektori töötaja.

24. Ma nimetan Teile altkäemaksu andmise eesmäärke. Palun öelge, millistel järgmistel eesmärkidel antav altkäemaks nii raha, kinkide kui ka vastuteenete näol on Teile arvates Eestis levinud? Kas altkäemaks... on Eestis levinud? (MITU VASTUST, LUGEDA ÜKSHAVAL ETTE)

trahvide ja muude karistuste ärahoidmiseks	1
seaduste muutmiseks	2
ametlike protsesside kiirendamiseks	3
töökoha saamiseks	4
soodsateks otsusteks (s.h. kohtuotsusteks)	5
riigihanke saamiseks	6
Konkurendi laimamise või enda ettevõtte esiletõstmise eesmärgil meediaväljaandes pakutakse ajakirjanikule soodustust, kingitust, vms (välja arvatud tavaline ostetud reklaam)	7
Mõnel muul eesmärgil, palun öelge	8
EI OSKA ÖELDA	9

Palun öelge iga järgneva situatsiooni puhul, kas olete **viimase aasta** jooksul selles isiklikult osalenud või selle tunnistajaks olnud (ehk teate kedagi teist, kes on osalenud või kokku puutunud)? (ROTEERIDA)

		Olen ise osalenud	Ei ole ise osalenud, aga olen olnud tunnistajaks	EI OLE KOKKU PUUTUNUD
--	--	-------------------	--	-----------------------

25.	Poliitiline erakond lubab teha ettevõtjale soodsa otsuse, kui viimane teeb erakonnale suure annetuse.	1	2	3
26.	Tänu tutvusele ametnikuga saadakse avalikust sektorist infot, teenust või kiireneb asjaajamine.	1	2	3
27.	Ametnik/inspektor jätab trahvi tegemata peale soodustuse või raha saamist.	1	2	3
28.	Ametnik tellib asutuse/riigi rahade eest toote või teene firmalt, milles ta sugulane on osanik	1	2	3
29.	Ametnik osutab teenust siis, kui talle osutatakse vastuteene, nn „käsi peseb kätt”	1	2	3
30.	Ametnikule viiakse tänutäheks kingitus.	1	2	3
31.	Ametnik kasutab talle tänu ametikohale teadaolevat infot isiklikes huvides.	1	2	3
32.	Mõni muu korruptiivne olukord, palun öelge	1	2	3

33. Kas Te olete **viimase aasta** jooksul saanud isiklikult korruptsioonijuhtumi tõttu materiaalselt või moraalselt kannatada või teate kedagi, kes on? (MITU VASTUST, 4 & 5 ON SINGLE)

- Jah, olen saanud materiaalselt kannatada 1
- Jah, olen saanud moraalselt kannatada 2
- Tean inimest/inimesi, kes on materiaalselt või moraalselt kannatada saanud 3
- Isiklikult ei ole kannatada saanud ega tea ka kedagi, kes oleks EOO 4
- EOO 5

34. Kas Te ise olete viimase aasta jooksul ametnikule **peale maksnud, osutanud vastuteene või toonud kingituse või teate mõnda oma lähedast või tuttavat**, kes seda on teinud, et mõjutada teenuse osutamist? (MITU VASTUST)

- Olen toonud kingituse 1
- Olen „peale maksnud” 2
- Tean inimest(i), kes on „peale maksnud” või toonud kingituse 3
- Ei ole ise ega tea ka teisi 4
- EOO/ keeldumine 5

35. Kuivõrd Teie arvates mõjutab pealemaksmine või kingituste toomine teenuse osutamist?

- Mõjutab väga palju 1
- Mõjutab üsna palju 2
- Eriti ei mõjuta 3
- Üldse ei mõjuta 4
- EOO/ keeldumine 5

Kujutlege, et Teil on võimalus pakkuda ametnikule raha või vastuteenet, et pääseda karistusest (nt liikluseeskirjade rikkumine) või kiirendada ametlikku asjaajamist. Kuivõrd Te nõustute järgmise väitega arvestades tänase Eesti konteksti?

- Nõustun täiesti 1
- Pigem nõustun 2
- Pigem ei nõustu 3
- Üldse ei nõustu 4
- EI OSKA ÖELDA 5

36.	Pakuksin raha või vastuteenet, kuna see on küllalt levinud praktika Eestis.
37.	Pakuksin raha või vastuteenet, kuna vahelejäamisrisk oleks väike.
38.	Pakuksin raha või vastuteenet, kuna vastasel juhul peaksin kandma liiga suuri

	kahjusid (suur trahv, viivitused asjaajamises jne).
39.	Pakuksin raha või vastuteenet, kuna selline tegu oleks kahjutu – ei põhjustaks kellelegi erilisi kahjusid.
40.	Pakuksin raha või vastuteenet, kuna ametnike palk Eestis on väike.

Kui tihti on Eesti **ametnikud** Teile viimase aasta jooksul järgmisi avalikke teenuseid kasutades **andnud märku**, et sooviksid saada altkäemaksu ükskõik kas siis raha, kingituste või vastuteenete näol? See ei tähenda, et Te oleks pidanud sellele soovile ka reageerima. Kas altkäemaksu on soovitud...?

Iga kord*	1
Sageli	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
EI OLE SELLE TEENUSEGA KOKKU PUUTUNUD	5
EOÖ/ keeldumine	6

* iga kord märkige nii siis, kui inimene on teenusega kokku puutunud ühe korra ja sel korral sooviti altkäemaksu, kui ka siis, kui teenusega on olnud mitu kokkupuudet ja iga kord küsiti altkäemaksu

41.	Juhiloa saamisel/sõiduki registreerimisel
42.	Tehnoülevaatusel
43.	Maksudega seoses
44.	Passi või ID kaardi väljastamisel
45.	Kohtuga suheldes
46.	Arstidega suheldes
47.	Politseiga suheldes
48.	Lasteaiaga suheldes
49.	Kooli või ülikooliga suheldes
50.	Sotsiaal- ja toimetulekutoetustega seoses
51.	Piiri ületades
52.	Linna- või vallavalitsusega suheldes
53.	Mõne muu avaliku teenuse puhul, palun täpsustage millise

Küsimus 54-55 küsida ainult neilt, kes 25-32 vastasid 1, 34 vastasid 1-2, 41-53 vastasid vähemalt ühe teenuse korral 1 – 3 ehk altkäemaksu maksmine mingis summas

54. Palun öelge, kui suure summa olete viimasel aastal kulutanud lisamakseteks, kingitusteks?

sümboolne kink või vastuteene	1
kuni 100 krooni	2
101 kuni 500 krooni	3
501 kuni 1000 krooni	4
1001 kuni 5000 krooni	5
5001 kuni 10 000 krooni	6
enam kui 10 000 krooni	7
EI OLE SEL OTSTARBEL KULUTANUD	8
EOÖ/ keeldumine	9

55. Kui pidite peale maksuma, kingituse või vastuteene tegema, siis kas harilikult...? (1 VASTUS)

ametnik küsis või vihjas selle vajalikkusele	1
tegite seda omal algatusel	2
EOÖ/ keeldumine	3

Küsimus 56 küsida ainult neilt, kes 25-32 vastasid 1, 34 vastasid 1-2, 41-53 vastasid vähemalt ühe teenuse korral 1 – 3 ehk altkäemaksu maksmine mingis summas.

56. Kui Te puutusite **viimasel aastal** kokku korruptsiooniga, kas Te rääkisite sellest juhtumist kellelegi?

Jah, rääkisite lähedastele või sõpradele või kolleegidele	1
Jah, teatasite õiguskaitseorganitele (politsei, prokuratuur jms)	2
Jah, rääkisite nii sõpradele kui teatasin õiguskaitseorganitele	3
Rääkisite või teatasite kellelegi teisele, täpsustage	4
Ei rääkinud ega teatanud kellelegi	5
EI OSKA ÕELDA/ keeldumine	6

Küsimus 57 küsida siis, kui küsimus 56=1, 4, 5.

57. Miks Te ei teatanud korruptsioonijuhtumist õiguskaitseorganitele? Palun valige järgmiste hulgast **kuni kolm** Teie jaoks kõige olulisemat põhjust!

Ei tea, kuhu teatada	1
Keegi ei teata nagunii	2
Juhtum(id) oli(d) nii tühine(sed) ja tähtsusetu(d), seega pole mõtet teatada	3
Teatamisel pole mõtet, sest asjaosaliste üle ei mõistetak kohut	4
Ei taha lisaprobleeme tekitada endale ega teistele	5
Raske tõestada, et tegu oli korruptsiooniga	6
Muu põhjus, palun öelge _____	7
EOÖ/keeldumine	8

Küsida kõigilt

58. Kas Te olete kursis korruptsiooni-alase veebilehega www.korruptsioon.ee?

Jah, tean selle lehe olemasolust, ent ise ei ole selle sisuga tutvunud	1
Jah, tean selle lehe olemasolust ja olen ka ise selle sisuga tutvunud	2
Ei ole kursis	3

59. Kui tihti Teie arvates tagavad Eesti kohtud õiglase õigusemõistmise? Kas...

Alati	1
Sageli	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
EI OSKA ÕELDA	5

60. Kuivõrd Te usaldate Eesti riigi politseid?

Usaldan täiesti	1
Pigem usaldan	2
Pigem ei usalda	3
Üldse ei usalda	4
EOÖ	5

61. Kuivõrd Te usute, et Eesti poliitikud teevad seda, mis on meie riigi jaoks parim?

Usun täiesti	1
Pigem usun	2
Pigem ei usu	3
Üldse ei usu	4
EOÖ	5

62. Kuivõrd usaldusväärsed on Teie arvates enamik inimesi Eestis? Kas...?

Väga usaldusväärsed	1
Üsna usaldusväärsed	2
Mitte eriti usaldusväärsed	3
Üldse mitte usaldusväärsed	4
EOÖ	5

63. Kuivõrd usaldusväärsed on Teie arvates enamuse Teie tuttavaid? Kas...?

Väga usaldusväärsed	1
Üsna usaldusväärsed	2
Mitte eriti usaldusväärsed	3
Üldse mitte usaldusväärsed	4
EOÖ	5

64. Kui tihti jälgite uudiseid?

iga päev	1
mitu korda nädalas, aga mitte iga päev	2
kord nädalas	3
harvem kui kord nädalas	4
mitte kunagi	5
vaid siis kui toimub midagi olulist	6
EOÖ	7

Lisaküsimused sotsiaal-demograafia blokki:

Täpsustada **QX5A** (Milline järgmistest seisunditest Teid põhiliselt iseloomustab? Kas Te olete...?) puhul:

Juhul kui vastas Palgatöötaja (ka palgata töötaja pereettevõttes/ talus):

Kas Te töötate palgatöötajana...? (SINGEL vastus)

- Avaliku sektori asutuses
- Erasektori ettevõttes (ka palgata töötaja pereettevõttes/ talus)

65. Palun öelge, milliste järgnevate organisatsioonide aktiivne liige olete Te viimase aasta jooksul olnud? Aktiivsuse all peame me silmas seda, et Te pole lihtsalt passiivselt organisatsiooni nimekirjas, vaid võtate organisatsiooni tegemistest ka osa. (VALIDA VARIANTE)

Usuorganisatsioon	1
Poliitiline erakond	2
Huvialaring/spordiklubi	3
Ametiühing	4
Kaitseliit/naiskodukaitse	5
Heategevusorganisatsioon	6
Erialaühendus	7
Küla- või kultuuriselts	8
Mõni teine mittetulundusühing, nimetage _____	10
Ei ole ühegi organisatsiooni aktiivne liige	11

Lisa 2. Ametnike küsimustik

Lugupeetud vastaja!

Teie ees oleva TNS Emori poolt läbiviidava uuringu eesmärgiks on teada saada riigi ja kohaliku omavalitsuse asutustes töötavate inimeste kui ka muude ametite esindajate arvamust avaliku sektori töö kohta Eestis. Täpsemalt tahetakse uuringus teada erineva tasandi valitsusasutuste, poliitilise ametkonna, põhiseaduslike institutsioonide, riigiametite ja inspeksioonide, õiguskaitseasutuste kui ka avalik-õiguslike asutuste, vabade elukutsete (notarid, kohtutäiturid, audiitorid) ning kohalike omavalitsuste (valitsused ja volikogud) esindajate arvamust.

Te olete sattunud meie valimisse juhuvaliku teel ja oleksime väga tänulikud, kui saaksite meie küsimustele vastata. Ankeedile vastamine on lihtne ning võtab aega **umbes 15 minutit**. Ankeet on mõeldud Teile isiklikuks vastamiseks.

Uuring on anonüümne. Teie osalemist uuringus ei registreerita ning Teie nime ei seostata ühegi vastusega. Andmete turvalisuse tagamiseks kogutakse info läbi TNS Emori krüpteeritud turvaühendusega (SSL) küsitlusserveri. Palume Teil küsimustele vastates mõelda enda kui **avaliku teenistuja, ametniku või kohaliku omavalitsuse või vabade elukutsete esindaja** arvamusele, kogemusele.

0. Programmi keel
Eesti 1
Vene 2

66. Milline on Teie ametikoht? (1 VASTUS)

Tippjuht (asutuse juht, vallavanem, linnapea, linnaosa vanem, volikogu esimees, ka abiesimees, abilinnapea jne)	1
Keskastme juht (osakonnajuhataja, talituse vm allüksuse juht)	2
Spetsialist, ametnik (peaspetsialist, noorem- või vanemspetsialist, nõunik, konsultant jmt)	3
Riigikogu liige	4
Linna- või vallavolikogu liige, v.a. volikogu esimees	5
Linna- või vallavalitsuse liige, v.a. linnapea, vallavanem, linnaosa vanem	6
Vaba elukutse esindaja	7
Muu, nimetage _____	8

Küsige küsimus 2, kui küsimus 1=2, 3, 7 või 8

67. Millised on Teie peamised töövaldkonnad? (VALIDA SAAB MITU VARIANTI)

Poliitika, strateegiate väljatöötamine	1
Kodanike, ettevõtete, asutuste teenindamine	2
Riigihanked	3
Litsentsid, load, projektid, planeeringud, maaküsimused, keskkonnaküsimused	4
Seaduseelnõud, õigusaktid, juriidiline nõustamine, juriidilised küsimused	5
Inspekterimine, järelevalve	6
Uuringud, analüüs, statistika, andmebaasid	7
Korravalve ja õigusemõistmine, töö kohtute juures	8
Raamatupidamine, arveldused, finantsküsimused, eelarved, rahaeraldised	9
Auditeerimine	10

Personalitöö, koolitus	11
Infotehnoloogia	12
Arhiivindus, asjaajamine, registrite pidamine	13
Sise- ja väliskommunikatsioon	14
Rahvusvaheline koostöö	15
Haridus (õpetamine, koolijuhtimine jms)	16
Maksuküsimused	17
Sotsiaaltöö	18
Muu, nimetage _____	19

68. Kas Teie töökoht asub...
Tallinnas	1
Tartus, Pärnus, Narvas või Kohtla-Järvel	2
Muus linnas	3
Maapiirkonnas (alevik, küla)	4
69. Millal Te asusite tööle oma praegusele ametikohale?
Alla 1 aasta tagasi	1
1-5 aastat tagasi	2
6-10 aastat tagasi	3
11-15 aastat tagasi	4
16-20 aastat tagasi	5
üle 20 aasta tagasi	6

Palun öelge, kuid võrd Te igat järgnevat olukorda aktsepteerite? Kui võrd Te aktsepteerite seda, et...? (SITUATSIOONE ROTEERIDA)

Täiesti aktsepteerin	1
Pigem aktsepteerin	2
Pigem ei aktsepteeri	3
Üldse ei aktsepteeri	4
Ei oska öelda	5

70.	Ettevõtja pakub eliitkooli direktorile reisi soojale maale, et viimane aitaks tema pojal oma kooli pääseda.
71.	Ametnik kasutab ametiautot isiklikuks otstarbeks.
72.	Ettevõtja helistab tuttavale ametnikule, et kiirendada ettevõtte dokumentide menetlemist, mis on vahepeal takerdunud.
73.	Haige pääseb operatsioonile eelisjärjekorras, kuna arst on tema venna kursusekaaslane
74.	Ametnik lubab ettevõtjale vastutasu eest mõjutada kõrget ministeeriumi ametnikku otsustama ettevõtjaga seotud projekti kasuks.

Palun öelge, kuid võrd Te nõustute iga järgneva väitega. Kas...? (ROTEERIDA VÄITEID BLOKKIDE 10-15 & 16-19 SISESELT)

Täiesti nõustun	1
Pigem nõustun	2
Pigem ei nõustu	3
Üldse ei nõustu	4
Ei oska öelda	5

75.	Olen oma palga ja lisatasudega rahul
76.	Mu töökoht on stabiilne ja kindel
77.	Tänu oma töökohale on mul ühiskonnas kõrge staatus
78.	Minul isiklikult ei ole tööl kunagi tekkinud huvide konflikti
79.	Minu ülemus(ed) ei ole mulle kunagi survet avaldanud erapoolikute otsuste vastuvõtmiseks
80.	Ebaeetiliselt käituv avaliku sektori töötaja on kahjulikum kui ebaeetiliselt käituv erasektori töötaja
81.	Kui ametnik võtab peale teenuse osutamist tänutäheks vastu kingituse , siis see on korruptsioon.

82.	Kui ametnik võtab trahvi ärahoidmiseks või asjaajamise kiirendamiseks vms puhul vastu raha, kingituse või vastuteene , siis see on korruptsioon.
83.	Kui ettevõtja teeb erakonnale annetuse ning saab selle eest oma ettevõttele soodsa otsuse, siis see on korruptsioon.
84.	Kui hangetega tegelev ametnik tellib asutusele arvuteid firmast, mille osanik on tema poeg (või muu lähikondlane), siis see on korruptsioon.
85.	Kui ajakirjanik võtab ettevõtjalt vastu soodustuse, kingituse , vms tänutäheks tema ettevõttele soodsa või konkurendile ebasoodsa kajastuse esitamiseks meediaväljaandes , siis see on korruptsioon (välja arvatud juhul kui artikkel/ tekst sisaldab viidet, et tegu on reklaamtekstiga)

Kujutlege, et olete ametnik, kes otsustab projektide rahataotluste üle. Üks rahataotleja pakub Teile puhkusereisi soojale maale juhul, kui otsustate tema projekti kasuks. Kuivõrd nõustute järgmise väitega?

Nõustun täiesti	1
Pigem nõustun	2
Pigem ei nõustu	3
Üldse ei nõustu	4
Ei oska öelda	5

86.	Otsustaksin projekti kasuks, kuna pakkumisest oleks ebaviisakas keelduda.
87.	Otsustaksin projekti kasuks, kuna vahelejäämiskorral on väike.
88.	Otsustaksin projekti kasuks, kuna see oleks hea majanduslik võit.
89.	Otsustaksin projekti kasuks, kuna selline vastuteene oleks kahjutu – ei põhjustaks kellelegi mingeid kahjusid.
90.	Otsustaksin projekti kasuks, kuna see on küllaltki levinud praktika.

91. Kui tihti makstakse Teie hinnangul Teie asutusele või institutsioonile altkäemaksu kas raha, kingituste või teenete näol?

Tihti	1
Mõnikord	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
Ei tea	5

Küsi 27-30, kui 26=1-3

92. Ma nimetan Teile altkäemaksu andmise eesmärgi. Palun öelge, millistel järgmistel eesmärkidel antav altkäemaks nii raha, kinkide kui ka vastuteenete näol on Teie arvates selle asutuse või institutsiooni suhtes levinud, kus Te töötate? Altkäemaks...(VALIDA SAAB MITU VASTUST)

trahvide ja muude karistuste ärahoidmiseks	1
seaduste muutmiseks	2
ametlike protsesside kiirendamiseks	3
töökoha saamiseks	4
soodsateks otsusteks (s.h. kohtuotsusteks)	5
riigihanke saamiseks	6
mõnel muul eesmärgil, kirjutage _____	7
Ei oska öelda	8

93. Millises suurusjärgus summasid **tavaliselt Teie asutuse/institutsiooni töötajatele** Teile teadaolevalt pakutakse? (ÜKS VASTUS)

sümboolne kingitus või vastuteene	1
kuni 100 krooni	2

101 kuni 500 krooni	3
501 kuni 1000 kroon	4
1001 kuni 5000 krooni	5
5001 kuni 10 000 krooni	6
enam kui 10 000 krooni	7
Ei tea	8
94. Kas raha, kingitusi, vastuteenet pakuvad Teie hinnangul sagedamini
Eestlased	1
Mitte-eestlased	2
Eestlased ja mitte-eestlased pakuvad umbes võrdse sagedusega	3
Ei tea	4
95. Kumb stsenaarium on Teie arvates Teie asutuses/institutsioonis korruptsioonijuhtumi korral tõenäolisem?
Töötaja annab märku altkäemaksu maksmise või teene osutamise vajadusest	1
Eraisik/ettevõtja pakub altkäemaksu või teenet omal algatusel	2

Küsiige kõigilt

96. Kas Te olete viimase aasta jooksul töö-alaselt kokku puutunud mõne korruptsioonijuhtumiga?
Jah, olen isiklikult	1
Isiklikult ei ole, aga tean kolleege (ei pruugi olla Teie asutusest), kes on	2
Ei oska öelda, (kuna ei tea, kas tegu oli korruptsiooniga)	3
Ei ole kokku puutunud	4

Küsi 32-34, kui 31=1

97. Palun öelge, kui tihti on **Teile isiklikult** viimase aasta jooksul pakutud raha, kingitusi, vastuteenet (ükskõik kas tavakodanike või ettevõtjate poolt) **tänutäheks**?
Tihti	1
Mõnikord	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
98. Palun öelge, kui tihti on **Teile isiklikult** viimase aasta jooksul pakutud raha, kingitusi, vastuteenet (ükskõik kas tavakodanike või ettevõtjate poolt) **Teie mõjutamiseks**?
Tihti	1
Mõnikord	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
99. Palun öelge, millises suurusjärgus summasid on Teile pakutud kas tänutäheks või Teie mõjutamiseks?
sümboolne kingitus või vastuteene	1
kuni 100 krooni	2
101 kuni 500 krooni	3
501 kuni 1000 kroon	4
1001 kuni 5000 krooni	5
5001 kuni 10 000 krooni	6
enam kui 10 000 krooni	7
Ei oska öelda	8

Küsida 35, kui 31=1 ja 2

100. Kui Te puutustite viimasel aastal kokku korruptsiooniga, kas Te rääkisite sellest juhtumist kellelegi?
Jah, rääkisin lähedastele või sõpradele või kolleegidele	1
Jah, teatasin õiguskaitseorganitele (politsei, prokuratuur jms)	2
Jah, rääkisin nii sõpradele kui teatasin õiguskaitseorganitele	3
Teatasin kellelegi teisele, täpsustage	4
Ei teatanud	5
Ei OSKA ÕELDA/keeldumine	6

Küsi 36, kui 35=1, 4, 5

101. Miks Te ei teatanud korruptsioonijuhtumist õiguskaitseorganitele? Palun valige järgmiste hulgast **kuni kolm** Teie jaoks kõige olulisemat põhjust!

Ei tea, kuhu teatada	1
Keegi ei teata nagunii	2
Juhtum(id) oli(d) nii tühine(sed) ja tähtsusetu(d), seega pole mõtet teatada	3
Teatamisel pole mõtet, sest asjaosaliste üle ei mõistetak kohut	4
Ei taha lisaprobleeme tekitada endale ega teistele	5
Raske tõestada, et tegu oli korruptsiooniga	6
Muu põhjus, märkige	7
EOÕ/keeldumine	8

102. Kas Te tunnete vajadust konkreetsemate/täpsemate korruptsioonivastaste juhtnööride, reeglite järele?
Jah, täpsemaid juhtnööre, reegleid oleks vaja riigi tasandil	1
Jah, täpsemaid juhtnööre, reegleid oleks vaja minu asutuse/institutsiooni tasandil	2
Jah, täpsemaid juhtnööre, reegleid oleks vaja nii riigi kui ka minu asutuse/institutsiooni tasandil	3
Täpsemaid/konkreetsemaid juhtnööre, reegleid ei ole vaja	4
Ei oska öelda	5

103. Kas Te olete kursis korruptsiooni-alase veebilehega www.korruptsioon.ee?

Jah, tean selle lehe olemasolust, ent ise ei ole selle sisuga tutvunud	1
Jah, tean selle lehe olemasolust ja olen ka ise selle sisuga tutvunud	2
Ei ole kursis	3

104. Kui tihti Teie arvates tagavad Eesti kohtud õiglase õigusemõistmise?

Alati	1
Sageli	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
Ei tea	5

105. Kuivõrd Te usaldate Eesti riigi politseid?

Usaldan täiesti	1
Pigem usaldan	2
Pigem ei usalda	3
Üldse ei usalda	4
Ei tea	5

106. Kuivõrd Te usute, et Eesti poliitikud teevad seda, mis on meie riigi jaoks parim?

Usun täiesti	1
Pigem usun	2
Pigem ei usu	3
Üldse ei usu	4
Ei tea	5

107. Kuivõrd usaldusväärased on Teie arvates enamik inimesi Eestis? Kas...?

Väga usaldusväärased	1
Üsna usaldusväärased	2
Mitte eriti usaldusväärased	3
Üldse mitte usaldusväärased	4
Ei tea	5

108. Kuivõrd usaldusväärased on Teie arvates enamus Teie tuttavaid? Kas...?

Väga usaldusväärased	1
Üsna usaldusväärased	2
Mitte eriti usaldusväärased	3
Üldse mitte usaldusväärased	4
Ei tea	5

109. Kui tihti jälgite uudiseid?

iga päev	1
mitu korda nädalas, aga mitte iga päev	2
kord nädalas	3
harvem kui kord nädalas	4
mitte kunagi	5
vaid siis kui toimub midagi olulist	6

SOTSIAALDEMOGRAAFIA

Lõpetuseks mõned üldised küsimused Teie enda kohta

110. Teie sugu?

mees	1
naine	2

111. Kui vana Te olete?

Kirjutage: __ __

112. Mis rahvusest Te olete?

Eestlane	1
Venelane	2
Muu rahvus	3

113. Milline on Teie kõige kõrgem omandatud haridustase? (1 VASTUS)

Algharidus	1
Põhiharidus	2
Keskharidus	3
Keskeri- või kutseharidus	4
Kõrgharidus	5

114. Palun öelge, kui suur oli möödunud kuul Teie pere sissetulek ühe inimese kohta? Selleks liitke kokku kõigi pereliikmete kättesaadud sissetulekud ja jagage saadud summa pere liikmete arvuga. Kas

kuni 1000 kr.	2
1001-1500 kr.	3
1501-2000 kr.	4
2001-2500 kr.	5
2501-3000 kr.	6
3001-3500 kr.	7
3501-4000 kr.	8
4001-5000 kr.	9
5001-6000 kr.	10
6001-7000 kr.	11

üle 7000 kr. 12
Ei tea 13

115. Kas Teil isiklikult on lisaks palgale ka muid sissetulekuid väljaspool ametikohta?

Jah 1
Ei 2
Ei tea 3

116. Palun öelge, milliste järgnevate organisatsioonide aktiivne liige olete Te viimase aasta jooksul olnud? Aktiivsuse all peame me silmas seda, et Te pole lihtsalt passiivselt organisatsiooni nimekirjas, vaid võtate organisatsiooni tegemistest ka osa.

Usuorganisatsioon	1
Poliitiline erakond	2
Huvialaring/spordiklubi	3
Ametiühing	4
Kaitseliit/naiskodukaitse	5
Heategevusorganisatsioon	6
Erialaühendus	7
Küla- või kultuuriselts	8
Mõni teine mittetulundusühing, nimetage _____	9
Ei ole ühegi organisatsiooni aktiivne liige	10

SUUR TÄNU VASTUSTE EEST!

Lisa 3. Ettevõtete küsimustik

Tere! Mina olen ... ja ma helistan Teile uuringufirmast TNS Emor. Me viime läbi küsitlust, mille laiemaks eesmärgiks on paremini mõista põhjusi, mis takistavad ettevõtlust meie riigis. Teie osalemine uuringus on anonüümne: Teie nime ei saa seostada ühegi vastusega. Kas ma saaksin rääkida Teie ettevõtte **tippjuhiga** (tegevjuht, direktor, juhataja, omanik)? Intervjuu on anonüümne, seda ei lindistata ning Teie nime ei seostata ühegi vastusega. Tulemuste põhjal kirjutatakse vaid üldistav analüüs.

(Kui saadi kontakt tippjuhiga, siis uuesti eespool olev tutvustav tekst). Palume Teil küsimustele vastates mõelda **enda kui ETTEVÕTJA** arvamusele, kogemusele. Vastamine võtab aega umbes **15 minutit**.

1. Programmi keel

Eesti	1
Vene	2

2. Mitu töötajat on Teie ettevõttes? (LUGEDA ETTE)

0 kuni 9 töötajat	1
10-19 töötajat	2
20 kuni 49 töötajat	3
50 – 99 töötajat	4
100 ja enam töötajat	5

3. Milline on Teie ettevõtte põhitegevusala? (LUGEDA ETTE VAID SIIS, KUI VASTAJAL SPONTAANSE MÄÄRATLEMISEGA RASKUSI)

põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	(a)	1
mäetööstus	(b)	2
töötlev tööstus	(c)	3
elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	(d)	4
veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	(e)	5
ehitus	(f)	6
hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite ja mootorrataste remont	(g)	7
veondus ja laondus	(h)	8
majutus ja toitlustus	(i)	9
info ja side	(j)	10
finants- ja kindlustustegevus	(k)	11
kennisvaraalne tegevus	(l)	12
kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus	(m)	13
haldus- ja abitegevused	(n)	14
avalik haldus ja riigikaitse, kohustuslik sotsiaalkindlustus	(o)	15
haridus	(p)	16
tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	(q)	17
kunst, meelelahutus ja vaba aeg	(r)	18
muud teenindavad tegevused	(s)	19
kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus	(t)	20
eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus	(u)	21
MUU (TÄPSUSTA)		22

4. Selleks, et oskaksime Teie ettevõtet suuruse järgi liigitada, öelge palun, millisesse vahemikku jäi Teie ettevõtte kogukäive 2009. aastal? Kas...? (LUGEDA KATEGOORIAD ETTE)

Kuni 250 000 krooni	1
250 001 kuni 500 000 krooni	2
500 001 kuni 1 miljon krooni	3
1 000 001 kuni 3 miljonit krooni	4
3 000 001 kuni 10 miljonit krooni	5

10 000 001 miljonit kuni 30 miljonit krooni	6
30 000 001 kuni 100 miljonit krooni	7
100 000 001 kuni 300 miljonit krooni	8
üle miljoni krooni	9
EOÖ/keeldumine	10
KÄIVE PUUDUS	11

5. Kus Teie ettevõtte asub?
Tallinnas	1
Tartus, Pärnus, Narvas, Kohtla-Järvel	2
Muus linnas	3
Maapiirkonnas (alev, küla)	4
6. Kas välismaine kapital moodustab Teie ettevõttest...? (LUGEDA ETTE)
50% või alla selle	1
üle 50%	2
0% ehk ainult Eesti kapital	3
EOÖ/ keeldumine	4
7. Kas Teie ettevõtte on viimase kahe aasta jooksul rahaliselt toetanud mõnda poliitilist erakonda?
Jah	1
Ei	2
EOÖ/ keeldumine	3

Jätkame ettevõtlust takistavate teguritega. Palun hinnake, kuivõrd tõsiseks peate Te iga järgnevat faktorit oma ettevõtte arengu takistajatena kasutades skaalat...(ROTEERIDA PROBLEEME)

Väga tõsine takistus	1
Üsna tõsine takistus	2
Mitte eriti tõsine takistus	3
Ei ole üldse takistuseks	4
EOÖ	5

8.	Seadusandluse jäikus
9.	Seadusandluse pidev muutmine
10.	Ametnike äraostetavus ja erapoolikus
11.	Poliitikute äraostetavus ja erapoolikus
12.	Kvalifitseeritud tööjõu puudus
13.	Ametnike ebapädevus
14.	Poliitikute ebapädevus
15.	Ametlike protseduuride kallidus
16.	Asjaajamise bürokraatlikkus
17.	Infrastruktuuri puudulikkus
18.	Mõni muu, palun nimetage...

Nüüd kirjeldan Teile olukordi, mis teinekord ette tulevad. Palun öelge, kuivõrd Te iga situatsiooni aktsepteerite? Kuivõrd Te aktsepteerite seda, et...? Kas...? (SITUATSIOONE ROTEERIDA)

Täiesti aktsepteerite	1
Pigem aktsepteerite	2
Pigem ei aktsepteeri	3
Üldse ei aktsepteeri	4
EI OSKA ÖELDA	5

19.	Ettevõtja pakub eliitkooli direktorile reisi soojale maale, et viimane aitaks tema pojal oma kooli pääseda.
20.	Ametnik kasutab ametiautot isiklikuks otstarbeks.
21.	Ettevõtja helistab tuttavale ametnikule, et kiirendada ettevõtte dokumentide menetlemist, mis

	on vahepeal takerdunud.
22.	Haige pääseb operatsioonile eelisjärjekorras, kuna arst on tema venna kursusekaaslane.
23.	Ametnik lubab ettevõtjale vastutatu eest mõjutada kõrget ministeeriumi ametnikku otsustama ettevõtjaga seotud projekti kasuks.

Palun öelge, kuivõrd Te nõustute järgmiste väidetega? Kas...? (ROTEERIDA VÄITEIDVÄITEID BLOKKIDE 24-28 & 29-32 SISESELT)

Täiesti nõustute	1
Pigem nõustute	2
Pigem ei nõustu	3
Üldse ei nõustu	4
EOÖ	5

24.	Kui ametnik võtab peale teenuse osutamist tänutähaks vastu kingituse , siis see on korruptsioon.
25.	Kui ametnik võtab trahvi ärahoidmiseks või asjaajamise kiirendamiseks vms puhul vastu raha, kingituse või vastuteene , siis see on korruptsioon.
26.	Kui ettevõtja teeb erakonnale annetuse ning saab selle eest oma ettevõttele soodsa otsuse, siis see on korruptsioon.
27.	Kui hangetega tegelev ametnik tellib asutusele arvuteid firmast, mille osanik on tema poeg (või muu lähikondlane), siis see on korruptsioon.
28.	Kui ajakirjanik võtab ettevõtjalt vastu soodustuse, kingituse , vms tänutähaks tema ettevõttele soodsa või konkurendile ebasoodsa kajastuse esitamiseks meediaväljaandes , siis see on korruptsioon (välja arvatud juhul kui artikkel/ tekst sisaldab viidet, et tegu on reklaamtekstiga)
29.	Eesti ametnikud on inimestega suheldes viisakad ja abivalmid
30.	Erasektori firmades on parem teenindus kui riigiasutustes
31.	Eesti ametnikud on üldiselt asjatundlikud ja teevad oma tööd hästi
32.	Ebaeetiliselt käituv avaliku sektori töötaja on kahjulikum kui ebaeetiliselt käituv erasektori töötaja.

Kujutlege, et olete ettevõtja, kes osaleb riigihankekonkursil ning Teie sooviks on hange võita. Teil oleks võimalus pakkuda ametnikule soodustust (näiteks puhkusereis) tema otsuse mõjutamiseks. Kuivõrd Te nõustute järgmise väitega arvestades tänase Eesti konteksti?

Nõustun täiesti	1
Pigem nõustun	2
Pigem ei nõustu	3
Üldse ei nõustu	4
EI OSKA ÖELDA	5

33.	Pakuksin soodustust, kuna ametnikud üldiselt eeldavad seda.
34.	Pakuksin soodustust, kuna vahelejäätisrisk oleks väike.
35.	Pakuksin soodustust, kuna hanke võitmine oleks firmale kasulik.
36.	Pakuksin soodustust, kuna selline vastuteene oleks kahjutu – ei põhjustaks kellelegi mingeid kahjusid.
37.	Pakuksin soodustust, kuna ettevõtjad teevad seda üsna sageli/see on levinud praktika Eestis.

Järgnevad 2 blokki panna vaheldumisi ja hinnata kohe riigi ja ettevõtte ning omavalitsuse ja ettevõtte vahel

Palun öelge kuivõrd levinud on Teie arvates... **riigiasutuste** (siinkohal ei mõtle me kohalikke omavalitsusi) ning ettevõtete vahel Eestis?. Kas...?

Laialt levinud	1
Üsna levinud	2
Mitte eriti levinud	3
Üldse mitte levinud	4
EI OSKA ÖELDA	5

Aga **kohaliku omavalitsuse** ja ettevõtete vahel?

Laialt levinud	1
Üsna levinud	2
Mitte eriti levinud	3
Üldse mitte levinud	4
EI OSKA ÕELDA	5

38.	39.	Altkäemaksu või pistise nõudmine või pakkumine
40.	41.	Soodustuste ostmine (nt soodsad seadusesätted, otsused)
42.	43.	Riigivara/kohaliku vara enda kätte mängimine
44.	45.	Petmine riigihangetel

Palun öelge iga järgneva situatsiooni puhul, kas olete **viimase aasta** jooksul selles isiklikult osalenud või selle tunnistajaks olnud (teate kedagi teist, kes on osalenud või kokku puutunud)? (ROTEERIDA)

		Olen ise osalenud	Ei ole ise osalenud, aga olen olnud tunnistajaks	EI OLE KOKKU PUUTUNUD
46.	Poliitiline erakond lubab teha ettevõtjale soodsa otsuse, kui viimane teeb erakonnale suure annetuse.	1	2	3
47.	Ametnik osutab teenust siis, kui talle osutatakse vastuteene, nn „käsi peseb kätt”	1	2	3
48.	Tänu tutvusele ametnikuga saadakse avalikust sektorist infot, teenust või kiireneb asjaajamine.	1	2	3
49.	Ametnikule viiakse tänutäheks kingitus.	1	2	3
50.	Ametnik/inspektor jätab trahvi tegemata peale soodustuse või raha saamist.	1	2	3
51.	Ametnik tellib asutuse/riigi rahade eest toote või teenuse firmalt, milles ta sugulane on osanik.	1	2	3
52.	Ettevõtja ning ametnik mängivad riigihankes kokku.	1	2	3
53.	Ettevõtte raamatupidamises kasutatakse võltsitud arveid ning teisi dokumente.	1	2	3
54.	Konkurendi laimamise või enda ettevõtte esiletõstmise eesmärgil meediaväljaandes pakutakse ajakirjanikule soodustust, kingitust, vms (välja arvatud tavaline ostetud reklaam)	1	2	3
55.	Mõni muu korruptiivne olukord, palun öelge _____			

Kui tihti on **Teie ettevõttel** tulnud ligikaudu viimase aasta jooksul järgnevate asutustega suheldes **maksta** töötajatele peale, teha kingitus või vastuteene? Vastates mõelge oma ettevõtte, mitte enda kui kodaniku kokkupuudetele järgnevate asutustega Kas... on seda tulnud teha...?

Iga kord*	1
Sageli	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
ETTEVÕTE POLE SELLISE ASUTUSEGA SUHELNUD	5
EOÖ	6

* märkida ka juhul, kui kokkupuude asutusega on olnud ühekordne ja sel korral küsiti altkäemaksu

56.	Haigekassaga suheldes
57.	Ministeeriumide ja maavalitsustega suheldes

58.	Kohtutega suheldes
59.	Kohaliku omavalitsuse asutustega suheldes
60.	Õiguskaitseorganitega suheldes (Maksu- ja Tolliamet, piirivalve, politsei, prokuratuur jne)
61.	Notaritega, kohtutäituritega suheldes
62.	Mõne muu avaliku sektori asutusega kokku puutudes, palun täpsustage _____
63.	Audiitorfirmadega suheldes
64.	Mõne teise eraettevõttega suheldes

Aga kuivõrd tihti on ligikaudu viimase aasta jooksul **Teie ettevõttelt** järgnevaid avalikke teenuseid kasutades altkäemaksu, kingitusi või vastuteeneid **soovitud? Ehk siis Teile on tundunud, et sellele vihjatakse, mis ei pruugi tähendada, et Te oleksite soovile ka vastanud?** Vastates lähtuge jällegi oma ETTEVÕTTE, mitte enda kui eraisiku kogemustest.. Kas....on Teie ettevõttelt on altkäemaksu soovitud...?

Iga kord*	1
Sageli	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
ETTEVÕTE POLE VASTAVA TEENUSEGA KOKKU PUUTUNUD	5
EOÖ	6

* märkida ka juhul, kui kokkupuude asutusega on olnud ühekordne ja sel korral küsiti altkäemaksu

65.	Sõiduki registreerimisel
66.	Sõiduki tehnõulevaatusel
67.	Litsentside, lubade taotlemisel
68.	Riigihankega seoses
69.	Soodsa kohtuotsusega seoses
70.	Kaupade/teenuste piiriületusega seoses
71.	Trahvidega, riikliku järelevalvega või inspekteerimisega seoses
72.	Kaupade/teenuste maksustamisega seoses
73.	Mõne muu avaliku teenuse kasutamise puhul, täpsustage, millise

Nr 74- 75 küsida vaid nendelt, kes küs. 56-64 vastasid kas 1 - 3 ja/või küs. 65-73 vastasid 1-3.

74. Palun öelge ka, kui suure summa on **Teie ettevõtte** viimasel aastal kulutanud lisamakseteks, kingitusteks, vastuteeneteks? Kas on see olnud...?

sümboolne kingitus või vastuteene	1
kuni 1000 krooni	2
1001 kuni 5000 krooni	3
5001 kuni 10 000 krooni	4
10 001 kuni 30 000 krooni	5
30 001 kuni 50 000 krooni	6
50 001 kuni 100 000 krooni	7
üle 100 000 krooni	8
EI OLE SEL OTSTARBEL KULUTANUD	9

75. Kui pidite peale maksma, kingituse või vastuteene tegema, siis kas harilikult...? (1 VASTUS)

ametnik küsis või vihjas selle vajalikkusele	1
tegite seda omal algatusel	2
EOÖ/ keeldumne	3

76. Kas viimase aasta jooksul olete oma **ettevõtte sees** kokku puutunud juhtumiga, kus töötaja on käitunud korruptiivselt (näiteks on oma võimu ära kasutanud, teinud kellelegi lubamatuid soodustusi või muud taolist)?

Jah, olen	1
-----------	---

- Ei, ei ole 2
EOÖ/ keeldumine 3

Nr 77 küsida, kui küs 46-55 vastasid kas 1 või 2 või küs. 55-75 vastasid 1-3.

77. Kui Te puutusite viimasel aastal kokku korruptsiooniga, kas Te rääkisite sellest juhtumist kellelegi?
- Jah, rääkisin lähedastele või sõpradele või kolleegidele 1
Jah, teatasin õiguskaitseorganitele (politsei, prokuratuur jms) 2
Jah, rääkisin nii sõpradele kui teatasin õiguskaitseorganitele 3
Teatasin kellelegi teisele, täpsustage 4
Ei teatanud 5
EI OSKA ÖELDA/keeldumine 6

Nr 78 küsida, kui küs 77=1, 4, 5.

78. Miks Te ei teatanud korruptsioonijuhtumist õiguskaitseorganitele? Palun valige järgmiste hulgast **kuni kolm** Teie jaoks kõige olulisemat põhjust!

Ei tea, kuhu teatada	1
Keegi ei teata nagunii	2
Juhtum(id) oli(d) nii tühine(sed) ja tähtsusetu(d), seega pole mõtet teatada	3
Teatamisel pole mõtet, sest asjaosaliste üle ei mõistetaks kohut	4
Ei taha lisaprobleeme tekitada endale ega teistele	5
Raske tõestada, et tegu oli korruptsiooniga	6
MUU PÕHJUS, MÄRKIGE	7
EOÖ/keeldumine	8

79. Kas Te olete kursis korruptsiooni-alase veebilehega www.korruptsioon.ee?

- Jah, tean selle lehe olemasolust, ent ise ei ole selle sisuga tutvunud 1
Jah, tean selle lehe olemasolust ja olen ka ise selle sisuga tutvunud 2
Ei ole kursis 3

80. Kui tihti Teie arvates tagavad Eesti kohtud õiglase õigusemõistmise? Kas...

- Alati 1
Sageli 2
Harva 3
Mitte kunagi 4
EI OSKA ÖELDA 5

81. Kuivõrd Te usaldate Eesti riigi politseid? Kas...

- Usaldan täiesti 1
Pigem usaldan 2
Pigem ei usalda 3
Üldse ei usalda 4
EOÖ 5

82. Kuivõrd Te usute, et Eesti poliitikud teevad seda, mis on meie riigi jaoks parim? Kas...

- Usun täiesti 1
Pigem usun 2
Pigem ei usu 3
Üldse ei usu 4
EOÖ 5

83. Kuivõrd usaldusväärsed on Teie arvates enamik inimesi Eestis? Kas...?

- Väga usaldusväärsed 1
Üsna usaldusväärsed 2
Mitte eriti usaldusväärsed 3

- Üldse mitte usaldusväärsed 4
EOÖ 5
84. Kuivõrd usaldusväärsed on Teie arvates enamuse Teie tuttavaid? Kas...?
Väga usaldusväärsed 1
Üsna usaldusväärsed 2
Mitte eriti usaldusväärsed 3
Üldse mitte usaldusväärsed 4
Ei tea 5
85. Kui tihti jälgite uudiseid?
iga päev 1
mitu korda nädalas, aga mitte iga päev 2
kord nädalas 3
harvem kui kord nädalas 4
mitte kunagi 5
vaid siis kui toimub midagi olulist 6
EOÖ 7

SOTSIAALDEMOGRAAFIA

Lõpetuseks mõned üldised küsimused Teie enda kohta

86. Vastaja sugu (MÄRGI, ÄRA KÜSI)
mees 1
naine 2
87. Kui vana Te olete?
Kirjuta: __ __
87. Mis rahvusest Te olete?
Eestlane 1
Venelane 2
Muu rahvus 3

88. Milline on Teie kõige kõrgem omandatud haridustase? (LASTA NIMETADA, LUGEDA, KUI EI OSKA NIMETADA SPONTAANSELT)

Algharidus	1
Põhiharidus	2
Keskharidus	3
Keskeri- või kutseharidus (kutsekool, tehnikum)	4
Kõrgharidus	5

89. Kas Te olete kunagi töötanud avalikus sektoris?
Jah 1
Ei 2
EOÖ 3
90. Palun öelge, milliste järgnevate organisatsioonide aktiivne liige Te olete viimase aasta jooksul olnud? Aktiivsuse all peame me silmas seda, et Te pole lihtsalt passiivselt organisatsiooni nimekirjas, vaid võtate organisatsiooni tegemistest ka osa.

Usuorganisatsioon	1
Poliitiline erakond	2
Huvialaring/spordiklubi	3
Ametiühing	4
Kaitseliit/naiskodukaitse	5
Heategevusorganisatsioon	6
Erialaühendus	7
Küla- või kultuuriselts	8
Mõni teine mittetulundusühing, nimetage _____	10
Ei ole ühegi organisatsiooni aktiivne liige	11

SUUR TÄNU VASTUSTE EEST!

Lisa 4. Nimekiri avaliku sektori valimisse kaasatud asutustest ja institutsioonidest

I Ministeeriumid, maavalitsused, põhiseaduslikud institutsioonid, avalik-õiguslikud juriidilised isikud

Ministeeriumid

Haridus- ja Teadusministeerium
Justiitsministeerium
Kaitseministeerium
Keskonnaministeerium
Kultuuriministeerium
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Põllumajandusministeerium
Rahandusministeerium
Siseministeerium
Sotsiaalministeerium
Välisministeerium

Maavalitsused

Harju Maavalitsus
Hiiu Maavalitsus
Ida-Viru Maavalitsus
Jõgeva Maavalitsus
Järva Maavalitsus
Lääne Maavalitsus
Lääne-Viru Maavalitsus
Põlva Maavalitsus
Pärnu Maavalitsus
Rapla Maavalitsus
Saare Maavalitsus
Tartu Maavalitsus
Valga Maavalitsus
Viljandi Maavalitsus
Võru Maavalitsus

Põhiseaduslikud institutsioonid, v.a. kohtud

Riigikantselei
Riigikogu kantselei
Riigikontroll
Presidendi kantselei
Õiguskantsleri büroo
Eesti Pank
Finantsinspeksioon

Avalik-õiguslikud juriidilised isikud (v.a. ülikoolid, teatrid, muuseumid, uurimisasutused. Ainult peamaja tasand, mitte regionaalsed allüksused)

http://www.eesti.ee/est/riik/asutused/avalik_õiguslikud_juriidilised_isikud/ alusel on nimekiri uuendatud:

Eesti Advokatuur (ainult juhatus, mitte advokaatide kontaktid)
Tagatisfond
Eesti Töötukassa
Eesti Haigekassa (ainult keskosakond)

Audiitorkogu
Notarite Koda
Kaitseliit
Eesti Kultuurkapital (mitte regionaalsed ekspertrühad)
Eesti Rahvusringhääling
Eesti Arengufond

II Riigiametid, inspeksioonid, valitsusasutused ja ministriumide haldusala

Riigiametid

Kaitseressursside Amet
Keskkonnaamet
Konkurentsiamet
Lennuamet
Maa-amet
Maanteeamet
Muinsuskaitseamet
Patendiamet
Põllumajandusamet
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (PRIA)
Päästeamet
Raviamet
Riigihangete Amet
Sotsiaalkindlustusamet
Statistikaamet
Tarbijakaitseamet
Tehnilise järelevalve amet
Terviseamet
Veeteede Amet
Veterinaar- ja Toiduamet

Inspeksioonid

andmekaitse inspeksioon
keeleinspeksioon
keskkonnainspeksioon
tööinspeksioon

Muud valitsusasutused (v.a. sõjaväeliselt korraldatud valitsusasutused) ja **valitsusasutuste hallatavad asutused** (v.a. muuseumid, lastekodud, koolid, teatrid, raamatukogud, teabekeskused, instituudid, huvialakeskused ja –kojad,)

Nimekiri uuendatud vastavalt <http://www.eesti.ee/est/riik/asutused/riigiasutused/> loetelule:

Metsakaitse ja metsauenduskeskus
Rahvusarhiiv
Eesti hariduse ja teaduse andmesidevõrk
Kiiruskeskus
Eesti Kohtuekspertiisi instituut
Justiitsministeeriumi Registre- ja Infosüsteemide Keskus
Kaitsejõudude peastaap
Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus
Harku Vangla
Murru Vangla
Tallinna Vangla
Tartu Vangla
Viru Vangla
Häirekeskus –Jõudluskontrolli Keskus
Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus
Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus

III Õiguskaitseasutused (politsei, prokuratuur, Teabeamet, Maksu- ja Tolliamet) ja kohtud

Politsei- ja piirivalveamet

Põhja Politseiprefektuur

Ida Politseiprefektuur

Lõuna Politseiprefektuur

Lääne Politseiprefektuur

Julgestuspolitsei – kontaktid ei ole avalikud

Keskkriminaalpolitsei – kontaktid ei ole avalikud

Kaitsepolitseiamet - kontaktid ei ole avalikud

Prokuratuur

Riigiprokuratuur

Viru Ringkonnaprokuratuur

Lääne Ringkonnaprokuratuur

Põhja ringkonnaprokuratuur

Lõuna Ringkonnaprokuratuur

Teabeamet - kontaktid ei ole avalikud

Maksu- ja Tolliamet

Kohtud ja kriminaalhooldusosakonnad (<http://www.kohus.ee/>)

Riigikohus

Maa- ja halduskohtud

Ringkonnakohtud

Kriminaalhooldusosakonnad

Kohtutäiturid

IV Poliitiline ametkond

Riigikogu

Linnavolikogud

Vallavolikogud

V Kohalik omavalitsus

Tallinn

Tallinna Linnavalitsus – kõik teenistused, bürood ja osakonnad

Tallinna Linnavalitsuse Ametid:

- Elamumajandusamet
- Ettevõtlusamet
- Haridusamet
- Keskkonnaamet
- Kommunaalamet
- Kultuuriväärtuste amet
- Linnaarhiiv
- Linnaplaneerimise amet
- Maa-amet
- Munitsipaalpolitsei amet
- Perekonnaseisuamet
- Sotsiaal- ja tervishoiuamet
- Spordi- ja noorsooamet
- Transpordiamet

Tallinna linnaosavalitsused

Suurte linnade valitsused:

Tartu linnavalitsus (+kõik osakonnad ja ametid)

Pärnu linnavalitsus (+kõik osakonnad ja ametid)

Narva linnavalitsus (+kõik osakonnad ja ametid)

Kohtla-Järve linnavalitsus

Muude linnade valitsused (valiti välja juhuvalikuga)

Vallavalitsused (valiti välja juhuvalikuga)

Lisa 5. Juhuvalliku teel leitud linna- ja vallavolikogud

Linnavolikogud:

Haapsalu linnavolikogu
Jõgeva linnavolikogu
Keila linnavolikogu
Kohtla-Järve linnavolikogu
Mustvee linnavolikogu
Mõisaküla linnavolikogu
Põltsamaa linnavolikogu
Pärnu linnavolikogu
Saue linnavolikogu
Sillamäe linnavolikogu
Tallinna linnavolikogu
Tartu linnavolikogu
Võhma linnavolikogu

Vallavolikogud:

Abja
Aegviidu
Ahja
Alatskivi
Anija
Haanja
Haljala
Halliste
Imavere
Jõgeva
Kaarma
Kambja
Koigi
Kõlleste
Kõpu
Laekvere
Laeva
Lavassaare
Leisi
Meremäe
Märjamaa
Nissi
Noarootsi
Nõva
Orava
Otepää

Pala
Palamuse
Pihtla
Raasiku
Raikküla
Rõngu
Räpina
Taheva
Tapa
Tarvastu
Torgu
Tori
Türi
Vastseliina
Veriora
Viimsi
Võru
Väike-Maarja

Lisa 6. Linna- ja vallavalitsused

Linnavalitsused:

Tallinna linnavalitsus

suurte linnade valitsused:

Kohtla-Järve Linnavalitsus

Narva Linnavalitsus

Pärnu Linnavalitsus

Tartu Linnavalitsus

muude linnade valitsused (juhuvaliku teel leitud):

Haapsalu Linnavalitsus

Kallaste linnavalitsus

Kiviõli linnavalitsus

Kunda linnavalitsus

Kuressaare Linnavalitsus

Kärdla linnavalitsus

Loksa Linnavalitsus

Mustvee Linnavalitsus

Narva-Jõesuu linnavalitsus

Paide linnavalitsus

Põltsamaa linnavalitsus

Põlva linnavalitsus

Rakvere linnavalitsus

Saue linnavalitsus

Sillamäe linnavalitsus

Võru linnavalitsus

Vallavalitsused (juhuvaliku teel leitud):

Antsla Vallavalitsus

Avinurme vallavalitsus

Emmaste Vallavalitsus

Hanila vallavalitsus

Järvakandi vallavalitsus

Kaarma Vallavalitsus

Kanepi Vallavalitsus

Kasepää vallavalitsus

Kehtna Vallavalitsus

Kernu vallavalitsus

Kiili Vallavalitsus

Koeru vallavalitsus

Koigi Vallavalitsus

Kullamaa Vallavalitsus

Kõrgessaare Vallavalitsus

Laekvere Vallavalitsus

Lavassaare Vallavalitsus
Lüganuse Vallavalitsus
Lümanda vallavalitsus
Meremäe Vallavalitsus
Mustjala Vallavalitsus
Märjamaa vallavalitsus
Nissi Vallavalitsus
Orissaare Vallavalitsus
Paikuse Vallavalitsus
Palupera Vallavalitsus
Põdrala vallavalitsus
Pärsti Vallavalitsus
Rae vallavalitsus
Raikküla Vallavalitsus
Ridala Vallavalitsus
Ruhnu vallavalitsus
Rõuge Vallavalitsus
Saarepeedi Vallavalitsus
Saku vallavalitsus
Sauga Vallavalitsus
Sõmeru Vallavalitsus
Tamsalu Vallavalitsus
Tootsi Vallavalitsus
Tõlliste Vallavalitsus
Vaivara Vallavalitsus
Varstu Vallavalitsus
Vigala Vallavalitsus
Vihula vallavalitsus
Viiratsi vallavalitsus
Viru-Nigula Vallavalitsus
Võnnu vallavalitsus
Ülenurme Vallavalitsus